

Ratxa seca extraordinàriament llarga

- **A l'Observatori Fabra de Barcelona fa 85 dies que no es registra una precipitació diària d'almenys 1 mm, igualant un rècord de l'any 1928**
- **L'últim episodi de pluja extensa i abundant a Catalunya es remunta als dies 2 i 3 de novembre de 2015**
- **La ratxa seca continuarà en molts punts, ja que no es preveuen episodis importants de precipitació com a mínim durant els propers 10 dies**

L'absència de precipitació que està marcant el temps de bona part de Catalunya des de finals de tardor i durant tot el que portem d'hivern ja està igualant alguns registres històrics destacats. D'ençà de l'episodi de pluja general i molt abundant que es va produir entre [el 2 i el 3 de novembre](#), alguns indrets del país acumulen una ratxa seca (dies consecutius amb una precipitació diària inferior a 1 mm) de fins a 86 dies.

En el cas de l'Observatori Fabra de Barcelona, situat a la serra de Collserola a 411 m d'altitud, avui fa 85 dies que no s'assoleix el llindar d'1 mm de precipitació diària, de manera que s'iguali el rècord històric de ratxa seca de la seva sèrie de 102 anys. Cal remuntar-se 88 anys enrere, fins al 1928, per trobar un precedent de ratxa seca comparable. Concretament, entre el 22 de maig i el 14 d'agost de 1928 tampoc no es va superar el llindar d'1 mm diari de precipitació. En aquella ocasió, la ratxa seca es va trencar quan el dia 15 d'agost de 1928 es va registrar 1,0 mm de pluja, però posteriorment van passar 18 dies més sense cap mena de precipitació.

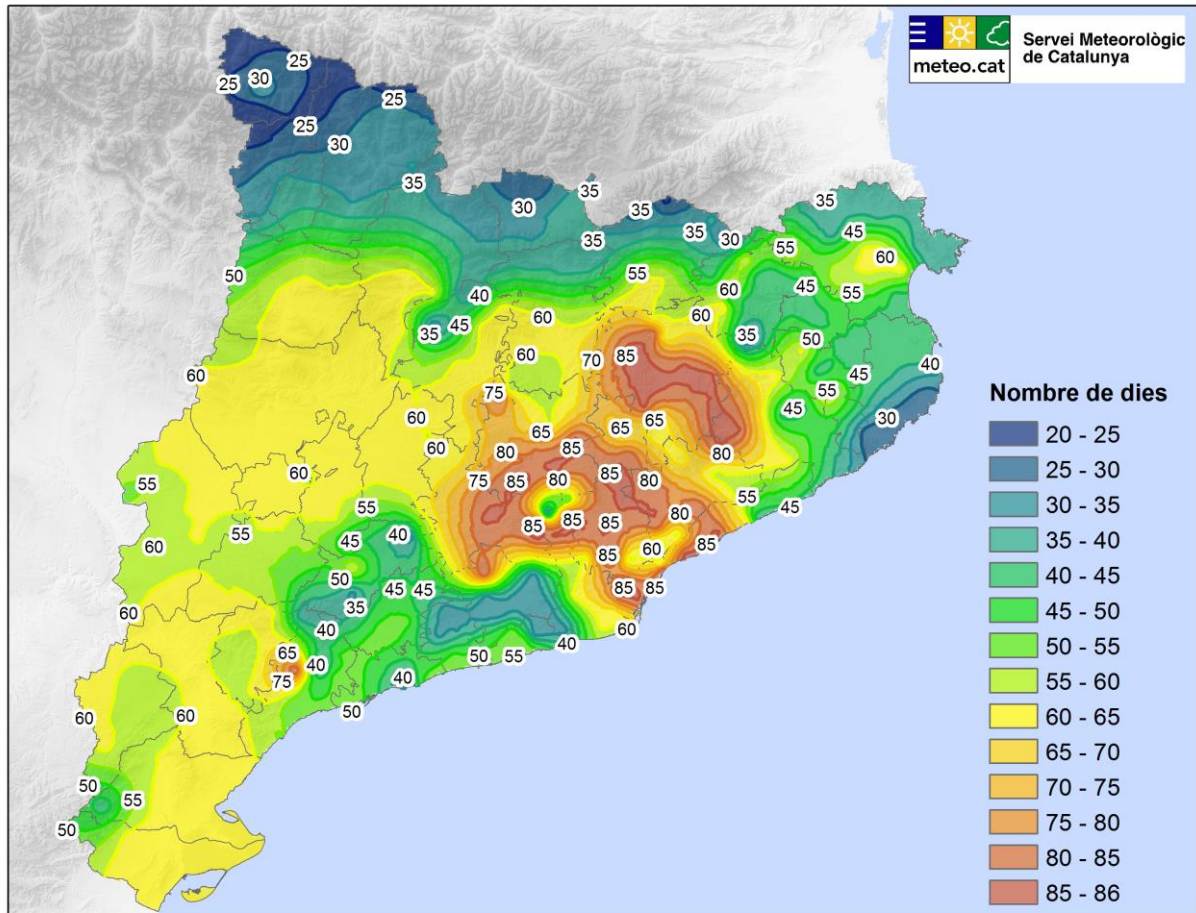
Els indrets de Catalunya on aquesta ratxa seca s'està allargant més, amb màxims de fins a 86 dies a data 27 de gener, corresponen al litoral i prelitoral Central, així com a alguns punts de la Catalunya Central. Concretament, no es registra cap dia de pluja d'almenys 1 mm des del 2 o 3 de novembre a bona part del Barcelonès, del Vallès Occidental o de la plana de Vic, així com al sud del Maresme i diversos sectors del Vallès Oriental, l'Anoia, el Bages, el Moianès i el Baix Llobregat. I més localment, en alguns punts del Baix Camp i del massís del Montseny.

El mapa següent mostra la durada màxima de la ratxa seca arreu del país entre el 3 de novembre de 2015 i avui dimecres 27 de gener de 2016. S'ha obtingut a partir de les dades de 307 estacions gestionades pel Servei Meteorològic de Catalunya, de les quals 181 corresponen a la XEMA (Xarxa d'Estacions Meteorològiques Automàtiques) i 126 a la XOM (Xarxa d'Observadors Meteorològics):

DURADA MÀXIMA DE LA RATXA SECA (03/11/2015 - 27/01/2016)

Nombre de dies consecutius amb una precipitació inferior a 1 mm

A bona part del país, la ratxa seca es va quedar en valors de 40 a 60 dies, ja que durant el mes de desembre o sobretot a principis de gener es va produir algun dia amb precipitació superior a 1 mm. És el cas, especialment, de les comarques de ponent. En el cas del Pirineu i de diversos sectors de les comarques gironines, la ratxa es va quedar en menys de 40 dies, ja que la pluja va superar el llindar d'1 mm tant a finals de novembre com a principis de gener.

En canvi, tal com s'ha detallat anteriorment, la ratxa seca continua augmentant a molts indrets del litoral i prelitoral Central, així com al pla de Bages i la plana de Vic, on s'acumulen 85 o 86 dies.

Precedents

A banda de l'**Observatori Fabra de Barcelona**, on avui dimecres s'igualava el rècord de ratxa seca més llarga de la sèrie que datava de 1928, a la resta de comarques més afectades per la present ratxa seca (litoral i prelitoral Central, plana de Vic i pla de Bages), no s'han trobat precedents d'una ratxa tan llarga, atès que no es disposa de sèries tan llargues i continuades:

- A **Vic** (Osona), amb dades des de 1950, els 86 dies de la present ratxa seca ja superen àmpliament l'anterior rècord de 76 dies registrats entre el 30 de novembre de 1982 i el 13 de febrer de 1983.
- A **Caldes de Montbui** (el Vallès Oriental), també amb dades des de 1950 i amb una ratxa seca actual de 86 dies, la més llarga de la sèrie havia estat de 71 dies entre el 27 de maig de 2007 i el 5 d'agost de 2007.

En canvi, en altres indrets del país trobem diversos precedents de ratxes seques més destacades:

- A les comarques de **ponent**, la ratxa seca d'aquest episodi es va quedar en uns 60 dies entre el dia 3 de novembre i principis de gener, quan el pas d'alguns fronts va provocar alguns dies de precipitació superior a 1 mm.

Cal destacar que en alguns punts del pla de Lleida i fins a les portes del Pirineu hi ha un precedent recent i molt extrem de ratxa seca, ja que entre el 22 de novembre de 2011 i el 19 de març de 2012 van passar fins a 119 dies sense cap precipitació diària superior a 1 mm. És el cas d'alguns sectors de comarques com el Segrià, el Pla d'Urgell, la Noguera, l'Alt Urgell o el Pallars Sobirà, i més concretament, de localitats pirinenques com **la Seu d'Urgell** o **Sort**.

- A l'**Observatori de l'Ebre**, situat a Roquetes (el Baix Ebre), la ratxa seca màxima d'aquests últims mesos ha estat de 61 dies, entre el 3 de novembre i el 2 de gener de 2016. A la seva sèrie, iniciada el 1905, hi ha diverses ratxes més llargues, encapçalades pels 82 dies entre el 2 de desembre de 1994 i el 21 de febrer de 1995. Ara bé, convé assenyalar que els 61 dies van ser sense cap mena de precipitació apreciable, cosa que només havia passat una vegada en tota la sèrie. Justament, van ser també 61 dies entre el 2 de juliol i el 31 d'agost de 1978.
- A **Girona**, els 43 dies sense pluja superior a 1 mm (del 22 de novembre de 2015 al 3 de gener de 2016) queden lluny dels 74 dies que van passar entre el 30 de desembre de 1952 i el 13 de març de 1953. I molt recentment, entre el 23 de novembre de 2012 i l'11 de gener de 2013 havien passat 45 dies de ratxa seca.

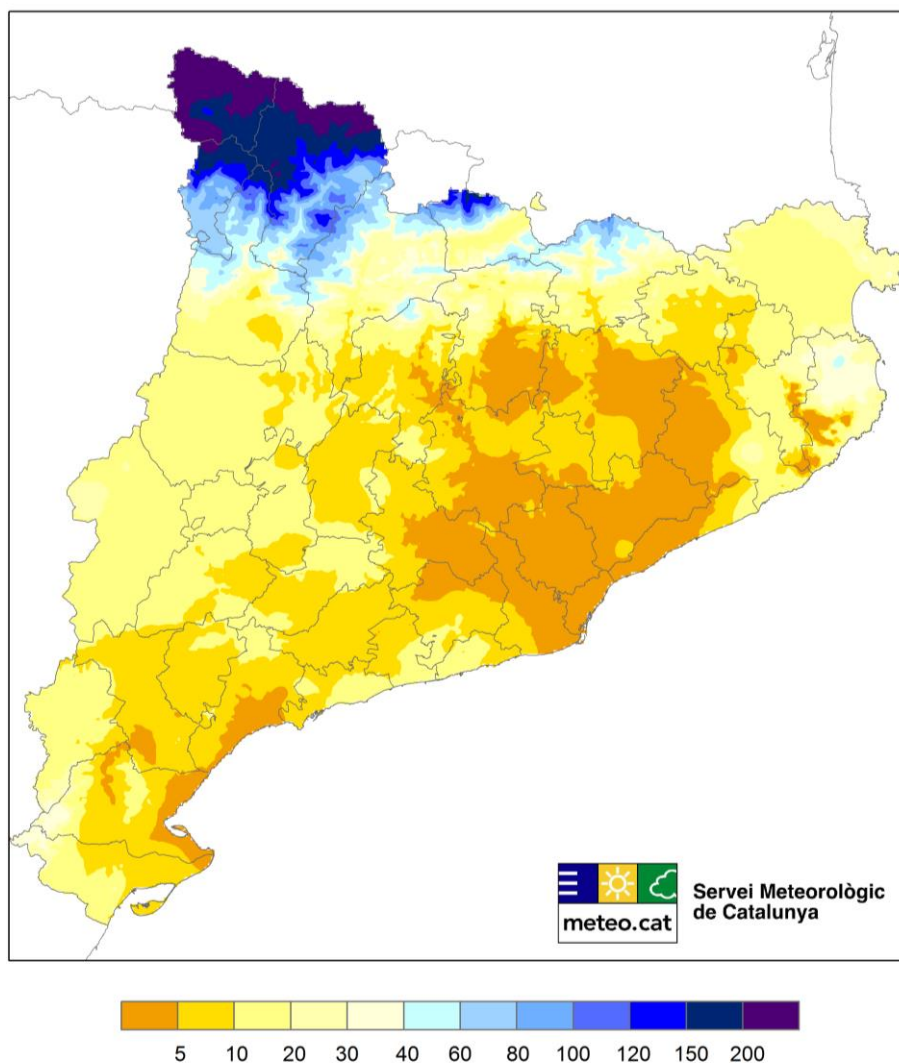
Precipitació acumulada

Més enllà de la ratxa seca, expressada en nombre de dies consecutius amb una precipitació diària inferior a 1 mm, cal destacar que la precipitació acumulada al llarg dels últims 85 dies ha estat molt escassa a pràcticament tot Catalunya, amb l'única excepció de la Val d'Aran i l'extrem nord del Pallars Sobirà i l'Alta Ribagorça.

El mapa següent, obtingut a partir de les dades de les estacions de la XEMA i de la XOM, mostra la precipitació acumulada a Catalunya entre el 4 de novembre de 2015 i el 26 de gener de 2016:

PRECIPITACIÓ ACUMULADA (mm)

Del 04/11/2015 al 26/01/2016

Cal destacar que la precipitació acumulada en gairebé 3 mesos ha estat inferior als 5 mm a bona part del litoral i prelitoral Central, així com en punts de la Catalunya Central (Anoia, Bages, Berguedà, Moianès, Osona i Solsonès), de la Costa Daurada i del Baix Empordà. A la resta del país, i llevat del Pirineu Occidental, la precipitació acumulada s'ha situat en general entre els 5 i els 30 mm, valors igualment molt escassos. Finalment, al vessant nord del Pirineu occidental (Val d'Aran i extrem nord del Pallars Sobirà) és on la precipitació ha estat més abundant, amb registres superiors als 200 mm, tot i situar-se per sota de la mitjana climàtica en la majoria de casos.

Les taules següents mostren les estacions de la XEMA i de la XOM que han recollit una precipitació més escassa entre el 4 de novembre de 2016 i el 26 de gener de 2016:

Nom	Comarca	Precipitació acumulada 04/11/2015 - 26/01/2016 (mm)
Teià (XOM)	Maresme	0,4
Badalona - Museu	Barcelonès	0,7
Collbató - Pla del castell (XOM)	Baix Llobregat	0,8
Vilassar de Mar (XOM)	Maresme	1,2
Barcelona - Font del Gat (XOM)	Barcelonès	1,3
Barcelona - Observatori Fabra	Barcelonès	1,4
Castellar del Vallès (XOM)	Vallès Occidental	1,4
Rubí (XOM)	Vallès Occidental	1,4
El Masnou (XOM)	Maresme	1,4
Port de Barcelona - ZAL Prat	Baix Llobregat	1,6
Barcelona - Can Bruixa (XOM)	Barcelonès	1,6
Pantà de Sau	Osona	1,6
Mataró - Can Canyelles (XOM)	Maresme	1,7
Igualada (XOM)	Anoia	1,7
Olesa de Montserrat (XOM)	Baix Llobregat	1,8
Mataró - Vista Alegre (XOM)	Maresme	1,8
el Pont de Vilomara	Bages	1,8
Vic	Osona	1,8
Mosqueroles - Masia Mariona (XOM)	Vallès Oriental	1,8
Parets del Vallès	Vallès Oriental	1,9

Com a precedent relativament recent d'un període amb precipitació tan minsa a bona part del país, cal esmentar l'[hivern de 2011-2012](#). En tres mesos (desembre,

gener i febrer), un 90% de les estacions de la XEMA van recollir menys de 30 mm, mentre que un 75% van recollir menys de 20 mm. Els valors més escassos, inferiors als 5 mm, es van registrar a l'oest del país, des de la Ribera d'Ebre fins al Prepirineu. En aquella ocasió, l'única excepció va ser també el Pirineu occidental, on es van arribar a recollir fins a més de 300 mm a les cotes més altes. Ara bé, en contrast amb la situació actual, l'absència de precipitació va anar acompanyada d'algunes invasions d'aire fred, especialment destacada la de la primera quinzena de febrer.

Situacions anticiclòniques i vent de l'oest

La situació sinòptica que ha comportat una precipitació tan escassa a bona part del país ha estat bàsicament la persistència de les altes pressions al sud del continent europeu, amb algunes interrupcions que han provocat vents de component nord i oest a Catalunya.

Després de l'episodi de pluja general i abundant de principis de **novembre**, l'anticicló es va centrar sobre Catalunya, amb inversió tèrmica i aparició de boires a les zones baixes del país, fins i tot prop de la costa. A les cotes altes del Pirineu, la temperatura va ser excepcionalment alta. Aquesta situació es va interrompre a finals de mes, quan els vents del nord van provocar una baixada molt important de la temperatura i una nevada al Pirineu, especialment al vessant nord. A la resta del país, la precipitació va ser molt escassa o inexistent, amb l'excepció d'alguns sectors del nord-est.

Durant el mes de **desembre** la situació va ser plenament anticiclònica, amb temperatura molt elevada a muntanya i precipitació pràcticament inexistent, fins i tot al Pirineu. Només entre els dies 5 i 8 es van registrar algunes pluges en punts del litoral i prelitoral, sobretot de la Costa Daurada, on es va trencar la ratxa seca. La humitat relativa va ser elevada a les fondalades, amb boires freqüents. Aquest fet va pal·liar una mica l'absència de precipitació a molts sectors de l'interior i del litoral.

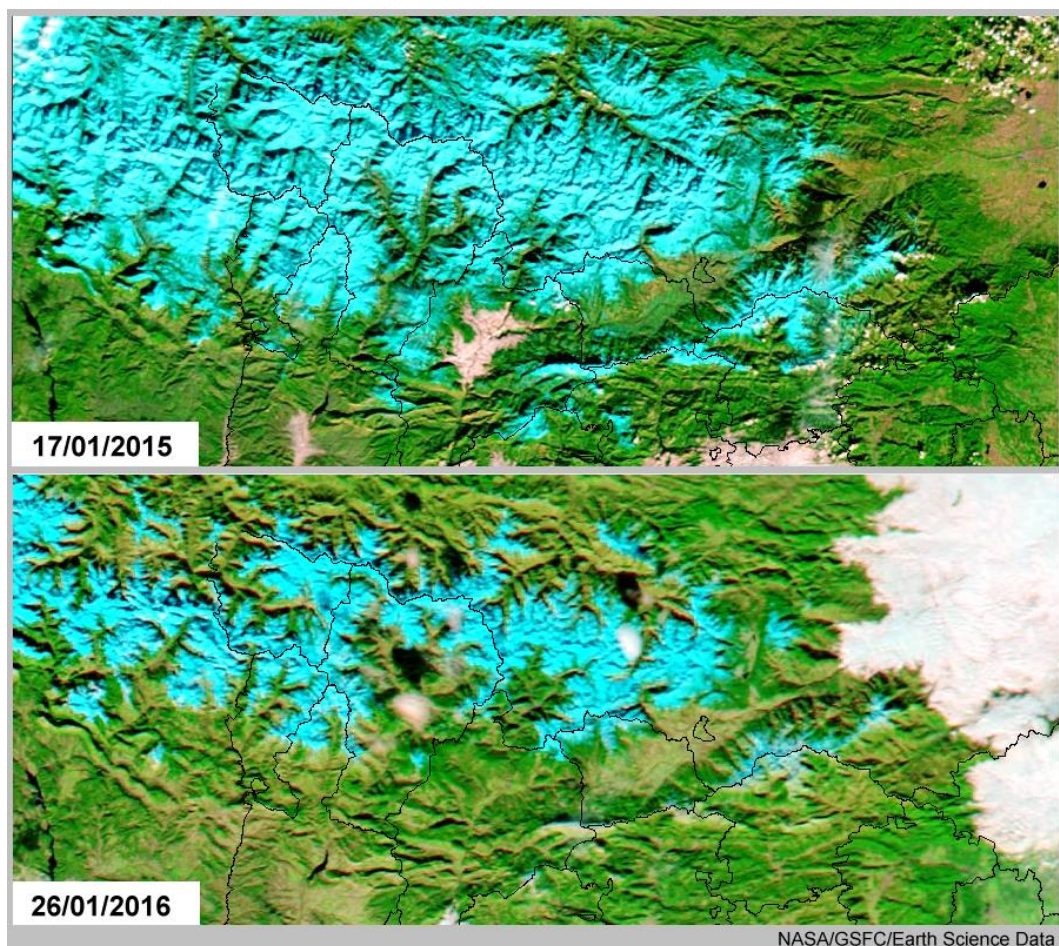
A principis de **gener** la situació va canviar lleugerament, ja que l'aproximació de depressions atlàntiques va permetre el pas d'alguns fronts sobre Catalunya durant la primera quinzena de mes, amb un predomini del vent de component oest. Aquesta nova situació va provocar precipitació minsa a diversos sectors del país, sobretot de Ponent, però va ser pràcticament inexistent prop del litoral i prelitoral. Posteriorment, el vent del nord va tornar a provocar un descens de la temperatura, just abans que aquesta última setmana s'imposés novament l'anticicló.

Poca neu al Pirineu

L'escassa precipitació dels últims mesos, així com la temperatura anormalment alta que s'ha registrat a les cotes altes com a conseqüència de la inversió tèrmica associada a les situacions anticiclòniques, fa que la neu acumulada al Pirineu sigui clarament inferior a la normal per l'època de l'any.

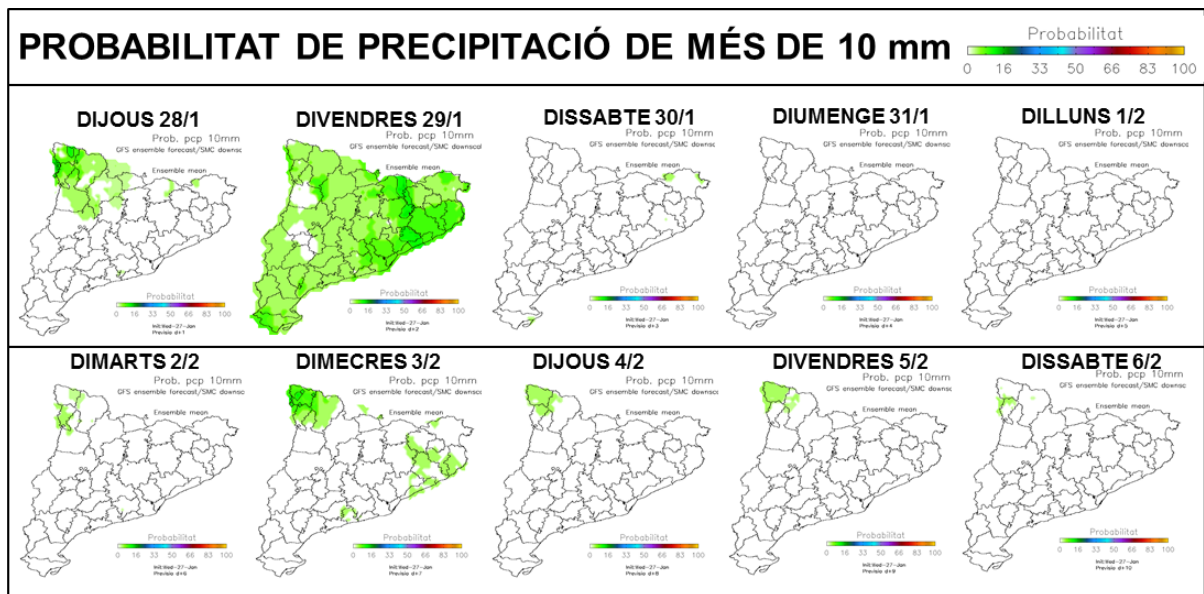
Les imatges següents, obtingues pel satèl·lit d'observació de la terra "MODIS", permeten comparar la innivació al Pirineu d'enguany (26 de gener de 2016) respecte a l'any passat (17 de gener de 2015). La neu apareix en blau i es pot veure com aquests dies és pràcticament inexistent al Prepirineu i molt escassa al Pirineu oriental, especialment al seu vessant sud. Per exemple, al Ripollès la neu apareix només a les parts més altes, mentre que l'any passat ocupava una extensió molt superior. Al Pirineu occidental hi ha més neu, però també és clarament menys abundant que l'any passat, quan per aquestes dates era present fins a fons de vall a l'Aran, per exemple.

Font: NASA/GSFC/Earth Science Data

Predicció pels pròxims dies

Els models meteorològics a mitjà termini indiquen que, com a mínim durant els pròxims 10 dies, es mantindrà l'estabilitat atmosfèrica i no s'esperen precipitacions importants a Catalunya. No es preveu l'arribada de pertorbacions destacades, tot i que divendres 29 creuarà un front poc actiu. La següent imatge, procedent del model estadístic del Servei Meteorològic de Catalunya PRESCAT, mostra la predicció de la probabilitat de precipitació diària superior a 10 mm. Es pot observar que no supera el 15 % (color verd) enlloc de Catalunya. A més, es preveu que la temperatura continuï per sobre de la mitjana climàtica.

Més informació a www.meteo.cat a les xarxes socials facebook.com/meteocat i [@meteocat](https://twitter.com/meteocat)

27 de gener de 2016